

Mirador

Jordi Panyella

Orfeó, rèquiem per la mortadel·la

Fèlix Millet va accedir a la presidència de l'Orfeó Català a finals del 1978. Ho va fer afavorit per una conxorxa contra la persona que aleshores presidia l'associació coral, Joan Anton Maragall. Periodistes de primera línia, com Àngel Casas o Manuel Vázquez Montalbán, es van unir al promotor cultural Jordi Roch en una campanya per forçar el relleu. Retreien a Maragall que hagués vetat l'escenari del Palau de la Música a la presència de tota música que no fos la clàssica. Una de les primeres coses que va fer Millet en accedir a la presidència de l'Orfeó va ser agrair l'ajuda rebuda i convidar a un sumptuós dinar tots els que l'havien ajudat a desbancar Maragall. A l'àpat també hi van ser músics als quals els nous aires dins de la institució els eren favorables com ara Marina Rossell, Pau Riba i Jaume Sissa. Aquest últim, com a bon cantautor galàctic, no ho recorda, però sí que hi era.

El Palau es va construir entre els anys 1905 i 1908, per subscripció popular, per dotar d'un escenari digníssim l'Orfeó Català, agrupació coral creada el 1891 per Amadeu Vives i Lluís Millet. És tan simple com que el Palau és la casa de l'Orfeó i existeix en la mesura que existeix aquesta agrupació coral. L'ascens de Fèlix Millet, aleshores encara oficialment Fèlix Maria Millet, es va fer a partir d'un debat que tenia en l'eix central de la controvèrsia el Palau com a escenari i infraestructura musical, i no l'Orfeó com agrupació coral. Aleshores ni els seus cantaires, ni les necessitats del cor preocupaven ningú.

I així va anar la gestió de Fèlix Millet; es va desviure pel Palau, va crear la Fundació per a una millor i més eficient gestió, i va

Cantaires de l'Orfeó en un concert gratuït el gener del 2010 ■ ACN / ARXIU

deixar l'Orfeó per a millor vida. Durant els seus trenta anys es va dedicar a fer encara molt més gran l'edifici, convertint-lo en una font d'ingressos inesgotable, en benefici de la casa i de la butxaca pròpia. Va obrir el Palau a esdeveniments de tot tipus; des de bodes de turistes japoneses a les convencions d'empreses més diverses, passant pels mitings de tots els partits polítics. L'Orfeó va quedar en un evident segon pla. Tot i que Fèlix Millet, a data d'avui, encara defensa amb veheència que va dedicar molt de temps i esforços a enfortir i millorar l'activitat coral, la realitat explicada pels seus protagonistes va ser una altra.

Efectivament, és molt extens el memorial de greuges dels cantaires que durant aquells llargs anys es van sentir maltractats i

abandonats per la institució, que els enviava a cantar fora de Barcelona amb la trista recompensa d'un entrepà de mortadel·la. La resposta sempre que es demanaven diners per al cor era la mateixa: "No n'hi ha més." A tots aquests cantaires desatesos els va donar veu, l'any 2000, el malaguanyat Ernest Lluch en un article en què demanava a Millet menys atenció a les obres i a les pedres i més cura per a l'Orfeó. Ningú li va prestar atenció.

Aviat farà tres anys que Millet ja no mana al Palau. La tardor del 2010 es va oficialitzar el relleu amb l'elecció de Mariona Carulla com a nova presidenta de l'Orfeó. Per avui, Carulla ha convocat els més de 1.500 socis de l'entitat a aprovar el pressupost de l'Orfeó del 2012. Els números detallen uns ingressos de 169.000 euros,

entre els quals hi ha l'aportació de la fundació de CDC de 79.000 euros, i una despesa de només 35.000 euros. La resta dels diners, un excedent de 134.000 euros, es traspassen a la Fundació per a activitats del mateix Orfeó.

Des del desembre passat, la Fundació aglutina totes les funcions i s'organitza de tal manera que l'Orfeó Català hi té reservats 11 llocs de representació al patronat, 9 socis i 2 designats per la presidència, d'un total de 22 membres. La presidència l'exerceix també Mariona Carulla i l'últim pressupost de la Fundació, corresponent al 2011, va ser de 13 milions d'euros. És a dir, vuit vegades superior al de l'Orfeó.

Ningú s'imagina que en el FC Barcelona el pressupost de la fundació fos molt més important

que el de l'entitat que té com a màxim estendard l'equip de Pep Guardiola. Tampoc ningú s'imagina que el seu estadi, el Camp Nou, es dediqués a organitzar esdeveniments de tot tipus i que els partits de l'equip de futbol no fossin l'activitat principal que s'hi dugués a terme. L'estadi del Futbol Club Barcelona es va construir perquè existia un equip que necessitava un recinte digne de les seves aptituds esportives. Sense Barça no hi hauria Camp Nou. Passa el mateix amb el Palau; sense Orfeó el Palau no hauria existit mai.

Hi ha qui creu que la nova estructura organitzativa del Palau despulla de protagonisme la seva ànima, l'Orfeó, i relega els seus associats al paper de simples espectadors del destí de l'entitat de la qual formen part. Hi ha veus que demanen una reflexió sobre quin és el paper de la Fundació i fins a quin punt hi queda dissolt l'Orfeó. Cal estar al cas, perquè el Palau sense ànima no és el Palau. La institució no s'entén si no fa aquesta funció bàsica d'escenari catalitzador de l'Orfeó i les seves veus, al marge de la resta de la música –moderna o clàssica, galàctica o terrenal– que s'hi pugui interpretar.

Ara és el moment de seguir fent passos endavant per convertir l'Orfeó, i l'entitat que integra, en un veritable estendard de la cultura d'aquest país. El Palau, com a institució, és patrimoni de la humanitat, i cal protegir-lo. Però cal no oblidar que són les persones les que donen vida a un escenari, i són els cantaires els que l'omplen de contingut i sentiment. I als de l'Orfeó no els en falta, de sentiment. L'únic que els sobra són les ganes d'oblidar els temps de la mortadel·la. ■

MÚSICA

Concert de suport als treballadors del Liceu

Grans figures de l'òpera com el tenor Roberto Alagna i la soprano Ainhoa Arteta s'han sumat al concert *L'ànima del Liceu*, organitzat pel 22 d'abril a les 12 hores al mateix Liceu pels treballadors del teatre (a un preu de 15 euros), en el qual també participaran els directors Bertrand de Billy, Sebastian Weigle, Michael Boder i Josep Pons.

El músic de l'orquestra Charles Courant va llegir ahir

una dura declaració en què es denunciava l'absència d'un projecte intern sòlid per al teatre, "orfe d'una direcció solvent, incapacitada per afrontar amb intel·ligència, sensibilitat, imaginació i sentit col·lectiu" la continuïtat de la institució. També es qualifica aquesta direcció d'"especialment inepta". A més, en aquesta declaració demanen estar presents en els òrgans de decisió del teatre. ■

PROTESTA

El sector cultural s'adhereix a la vaga general

Sindicats d'actors, directors o guionistes i les associacions d'artistes visuals i d'escriptors, entre d'altres, s'han adherit en un manifest a la convocatòria de vaga general de dijous per protestar contra la reforma laboral sota el lema *La unió fa la cultura!* Aquestes entitats denuncien la precarietat laboral del sector, que amb la reforma laboral que proposa el govern pot arribar a "nivells insostenibles". ■

MÚSICA

Leonard Cohen actuarà el 3 d'octubre a Barcelona

Leonard Cohen tornarà a actuar el 3 d'octubre al Palau Sant Jordi de Barcelona, on el setembre del 2009 ja va oferir un recital coincidint amb el seu 75è aniversari. El concert s'inscriu en la gira mundial del seu dotzè treball d'estudi, *Old ideas*, que començarà el 12 d'agost. Les entrades es posaran a la venda aquest divendres a 45, 60, 70, 80 i 110 euros a través de Ticketmaster i del web de la promotora

del concert: Doctor Music. El canadenc també actuarà a Madrid el 5 d'octubre.

Old ideas, publicat el gener, s'ha situat en el número 1 de vendes en diferents països, ha rebut bones crítiques i segella el retorn de Leonard Cohen, que entre els anys 2008 i 2010 ja va protagonitzar una extensa gira mundial que, a Catalunya, va fer parada també en el Festival Jardins de Cap Roig. ■ REDACCIÓ

El músic canadenc, l'any 2009 a Barcelona ■ G.N.